

[Stauning.]

man i øvrigt vilde have truffet —, en Ordning, hvor Staten skulde have Medindflydelse; og det var en Ordning, der praktisk talt ikke rummede nogen Risiko for Staten, men som gav Staten Adgang til at beskytte de gamle Aktionærer imod det, der nu er sket, og af hvilket en Del er en meget stor Uret.

Efter Bankinspektørens meget strenge Opgørelse anslaaes det, der er tabt, til 48 Mill. Kr. af Aktiekapitalen. Det er, hvad der i Dag staar som det faktiske. Men om den Bedømmelse staar om et Aar eller om fem Aar, er der ingen, der ved. Om det virkelig bliver det endelige Resultat, er ikke sikkert. Man har før set Opgørelser, der har svigtet til den ene eller den anden Side — for Resten mest til den anden Side —, og jeg gaar ud fra, at Bankinspektøren er blevet klog af Skade og ikke mere skønner galt til den anden Side; han vil nok skønne til den ene Side. Og han har skønnet meget strengt; det har han selv sagt, det har Ministeren sagt; og det vides fra Banken, at der har været et meget stort Spring mellem Bankens og hans Opgørelse.

Derfor: om det virkelig bliver Resultatet, at de 48 Millioner af 60 er tabt, naar Banken nu føres videre og beholder sine Kunder og Indskydere, som Tilfældet er — naar alt det sker, som nu sker —, eller om der ikke om 5 Aar er en større Værdi, som burde have været til Raadighed for de Aktionærer, der nu skæres ned, ved ingen med Sikkerhed. Denne eventuelle Værdi kunde Staten have sikret dem Retten til at faa Andel i; hvad Likvidationen eller Opgørelsen bragte til Fordel for de gamle Aktionærer, det kunde Staten have sikret dem ved at gaa med ind i Arrangementet. Men det er udelukket nu; nu skrives de gamle Aktier, som var 100, ned til 20; det er, hvad Aktien nu er værd, nu og i al Fremtid. Hvis det skulde vise sig ad Aare, at Afviklingen giver mindre Tab end beregnet, berettiger det ikke de gamle Aktionærer til nogen Fordel deraf; men de nye Aktionærer faar hele Fordelen ved Kursstigning og større Udbytte. For dette Resultat har Ministeriet Ansvaret. Ministeriet kunde ved ikke at afbryde Forhandlingen og dreje Nøglen om have skaffet sig fortsat Indflydelse paa Rekonstruktionen.

Selvfølgelig var det godt, naar det endelig skulde være, at der skaffedes nye Midler, og jeg skal gerne være med til at beundre sammen med dem, der taler om

den store Offervillighed; men foruden at tale om den store Offervillighed kan der maaske ogsaa tales om den storstilede Finansoperation, som her foreligger. Hvis Danmark havde haft en Regering med Samfundsfølelse, saa var denne Uret blevet afværget.

Dette er Begrundelsen af, hvorfor jeg holdt paa Statens Pligt i denne Sag og har ønsket, at Staten skulde indtræde i nye Forhandlinger om Bankens Genrejsning, om Erhvervslivets og Arbejdernes Redning, men ogsaa om Redning af talrige Smaafolk, som sammen med store Folk nu lider Skade. Her var ikke Tale om, saaledes som man har fremstillet det, at føre Staten ind i nye, storstilede og ubegrænsede Forpligtelser; nej, det hele kunde være begrænset til praktisk talt slet intet.

Men der maatte intet ske, fordi det stred mod Statsministerens Principper. Han havde ingen Grund til at interessere sig særlig for Privatbanken, og saa havde han altsaa disse gamle Principper om de frie Kræfter, ingen Statsindgreb, ingen Statsreguleringer, og de skulde naturligvis hævdes, ellers vilde Jubelen fra Venstrehæren udeblive. Naa, det lykkedes jo ikke helt. Det er mærkeligt, at saa skævt kan det gaa Folk her i Verden, naar de tror at have strenge Principper og hævder dem, at et Øjeblik efter, at Principperne var hævdede og Banken lukket, var det Statsministeren, der i Telefonen spurgte, om vi vilde være med til at fremme en ekstraordinær Lov om et voldsomt Indgreb i Privatbankens private Vedtægter, og den næste Dag maatte Ministeren gaa til Finansudvalget og bede, om man vilde give Stempelfrihed eller Stempelbegunstigelse for den nye Ordning i Privatbanken. Dette er jo et groft Brud paa de ministerielle Principper, og det kan Ministeren ikke klare, og det har Venstre ikke opdaget; det Brud paa Manchesterteorien, som sker, naar Staten træder hjælpende til og giver Stempelfrihed eller Stempelbegunstigelse og giver en Lov, der griber ind i Privatbankens private Vedtægters Bestemmelser.

Men i øvrigt, med hvad Ret er det egentlig, Venstre optræder og overfalder os? Det var jo Venstre, som førte os ind i Landmandsbankgarantien, og det var da ogsaa med Venstres Stemmer, at Landmandsbanken gjordes til en Statsbank nu i sidste Rigsdagssamling. Det var en god Handling, jeg paaskønner, at Venstre kom til Fornuft i sidste Øjeblik, og jeg glæder